

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

soluționând conflictul de competență între completul de judecată specializat în materie civilă de drept comun al Curții de Apel Chișinău și completul de judecată specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

în cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea actului judecătoresc,

constată:

La 25 iunie 2018, Societatea pe Acțiuni „Metatron” a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind nimicirea inofensivă a medicamentelor a căror termen de valabilitate a expirat și repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea actului judecătoresc.

Prin încheierea protocolară din 10 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-au separat pretențiile înaintate de Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Capătul de cerere privind încasarea de la Agenția Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale în beneficiul Societății pe Acțiuni „Metatron” a sumei de 25355,71 dolari SUA și a sumei de 6553,24 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului cauzat, a fost separat într-un proces aparte (f.d.140, vol. I).

Prin încheierea din 4 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale spre examinare în procedura contencioasă, în conformitate cu prevederile art. 18 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ - în procedură de drept comun.

La 7 septembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a admis acțiunea, încasând de la pârâtă, în beneficiul reclamantei, suma de 25355,71 dolari SUA sau echivalentul în MDL la data executării

hotărârii de judecată și suma de 6553,24 lei lei, cu titlu de reparare a prejudiciului cauzat prin neexecutarea hotărârii nr.3CA-758/2013 din 3 aprilie 2013 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Nefiind de acord cu hotărârea din 7 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 15 septembrie 2021, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, a declarat apel, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii (f.d.40, vol. II).

Prin încheierea din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare apelul declarat de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale împotriva hotărârii din 7 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Fiind stabilită ședința de judecată pentru data de 25 ianuarie 2022 (f.d.118, vol. II).

Prin încheierea din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declinată competența completului specializat în materie de drept civil și comercial al Curții de Apel Chișinău de la examinarea în ordine de apel a cauzei civile nr. 2-19071471-02-2ac-17112021, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea actului judecătoresc, în favoarea judecătorilor/completelor specializate de contencios administrativ ale Curții de Apel Chișinău (f.d.129-131, vol. II).

Prin încheierea din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a considerat că nu este competent în judecarea cauzei civile în ordine de apel, a suspendat procesul și a transmis dosarul la Curtea Supremă de Justiție, pentru soluționarea conflictului negativ de competență jurisdicțională materială.

Pentru a dispune astfel, completul a reținut că acțiunea a fost examinată în procedură contencioasă. Din conținutul hotărârii supuse apelului urmează că acțiunea înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea actului judecătoresc nu cade sub incidența Legii contenciosului administrativ (f.d.18 27, 30-38, vol. II). Or, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea, respectiv, pentru a fi examinate în ordinea contenciosului administrativ, acțiunile urmează a fi inițiate împotriva unei autorități publice.

Mai mult ca atât, cauza civilă a fost examinată de instanța de judecată specializată de drept comun cu emiterea hotărârii la 7 septembrie 2021, adică după intrarea în vigoare Codului administrativ.

Totodată, completul judiciar a reținut prevederile art. 2 alin. (3) lit. a) Cod administrativ, care indică că prevederile prezentului cod nu se aplică raporturilor juridice de drept privat la care participă autoritățile publice.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a opinat că judecătorii completelor specializate pentru cauzele de contencios administrativ, la caz, nu sunt competenți să judece cauza de drept comun.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că examinarea prezentei

cauze în ordine de apel ține de competența completului specializat în materie de drept civil și comercial al Curții de Apel Chișinău, unde urmează a fi remisă, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 44, alin. (3) și (9) din Codul de procedură civilă, conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătoria care nu țin de aceeași curte de apel, ori dintre o judecătorie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție. Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac.

Prevederi similare sunt stipulate și la articolul 200, alin. (1) și (3) din Codul administrativ, care prevede că instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art. 58 alin. (2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență. Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul menționează că dispozițiile articolului 44 din Codul de procedură civilă și articolului 200, alin. (1) și (3) din Codul administrativ nu reglementează instituția conflictului de competență dintre două colegii specializate ale aceleiași curți de apel. Respectiv, aceste norme urmează a fi aplicate în speță prin analogie.

Soluționând conflictul negativ de competență apărut între completele colegiilor Curții de Apel Chișinău, instanța supremă va analiza natura litigiului, care urmează a fi examinat, dar și normele juridice aplicabile funcție de momentul examinării cauzei și al apariției raportului juridic litigios.

Actele cauzei atestă că acțiunea ce face obiectul cauzei pendinte a fost introdusă la 25 iunie 2018, sub imperiul Legii nr. 793 din 10 februarie 2000 a contenciosului administrativ, ce prevedea, la art. 18, alin. (2), că, în cazul în care adjudecarea pagubei nu a fost solicitată concomitent cu anularea actului administrativ, cererea de despăgubiri este adresată instanței de drept comun competente în termenul general de prescripție, prevăzut de Codul civil.

Pentru aceste considerente, instanța a examinat cauza în procedură contencioasă, în ordinea dreptului comun. După cum a constatat completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, din chiar conținutul hotărârii supuse apelului urmează că acțiunea înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea actului judecătoresc nu cade sub incidența Legii contenciosului administrativ (f.d.18 27, 30-38, vol. II).

Totuși, pe 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 17 august 2018, nr. 309-320.

Potrivit prevederilor art. 257 alin. (1) Cod administrativ, actul legislativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform art. 258 al. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că procedura administrativă a fost inițiată până la data intrării în vigoare a Codului administrativ.

Respectiv, prin derogare, în temeiul art. 258 alin. (3) Codul administrativ, examinarea recursului se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod, or, conform art. 195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, spre deosebire de norma juridică anterioară, în vigoare la momentul apariției raportului juridic litigios, ce plasa examinarea cererii de despăgubiri în competența instanței de drept comun, în ipoteza adjudecării pagubei în procedură separată, norma de la art. 10 alin. (2) Cod administrativ prevede că decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual. Respectiv, verificarea legalității actului administrativ individual ține de competența instanței de contencios administrativ.

Totuși, instanța de recurs observă că norma respectivă - art. 10 alin. (2) Cod administrativ – este o normă de drept material, dat fiind faptul că definește noțiunea de act în administrativ și, subsecvent, pe cea de raport administrativ, în substanța sa. Astfel, spre deosebire de normele de drept procedural, în raport cu care legiuitorul a instituit principiul aplicării imediate, normele de drept material se vor aplica în exclusivitate prin raportare la momentul apariției raportului juridic litigios, în concordanță cu principiul securității juridice, universal valabil. Astfel, norma de la art. 10 alin. (2) Cod administrativ nu are caracter retroactiv. Prin urmare, ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a situației juridice constituite sub imperiul Legii nr. 793 din 10 februarie 2000 a contenciosului administrativ. Cu atât mai mult aceasta nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale acestei situații juridice, fie ea stinsă sau în curs de realizare.

În plus, verificarea competenței a fost supusă deja dezbaterilor judiciare, chestiunea fiind tranșată prin încheierea din 6 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, instanța dispunând respingerea conexării cauzei civile nr. 2c-59/19, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către

Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea actului judecătoresc la cauza de contencios administrativ nr. 3-1558/2019 intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind obligarea emiterii actului administrativ, pe motive de pretenții separate de drept administrativ și de drept civil (f.d. 174-175, vol. I).

Prin urmare, obiectul litigiului constă în repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea actului judecătoresc de către autoritatea publică pârâtă în perioada 16 iulie 2013 (data la care hotărîrea din 3 aprilie 2013 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău a devenit executorie) – 25 iunie 2018 (data adresării în instanță). Deci, acest raport juridic este guvernat, sub aspectul normelor de drept material, de Legea nr. 793/2000 și nu a apărut în baza unui act administrativ individual emis sau neemis în condițiile art. 10 alin. (2) din Codul administrativ. Respectiv, verificarea legalității emiterii/neemiterii actului administrativ individual nu ține de competența instanței de contencios administrativ.

În continuarea logică firească a raționamentului juridic anterior expus, Completul nu poate reține argumentul instanței de drept comun privitor la originea raportului juridic supus examinării, și anume la faptul că el decurge dintr-un alt raport de drept administrativ, or, acesta nu este un criteriu de determinare a naturii raportului existent, a competenței instanței judecătorești sau a aplicabilității normelor juridice în materialitatea lor.

Astfel, prin lege este stabilită competența pentru judecarea prezentului litigiu a instanței de drept comun, care nu poate fi modificată funcție de interpretarea diferită dată normelor de drept aplicabile de către instanțele de judecată ce examinează cauza.

Or, conform art. 32 alin. (1) Cod procedură civilă, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătoria în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

Așadar, față de obiectul prezentei acțiuni și de temeiurile de fapt și de drept invocate de către reclamantă, competența jurisdicțională materială de examinare a litigiului aparține completului specializat în materie de drept comun, și nu de contencios administrativ, motiv pentru care se va stabili competența examinării cererii de apel în procedură contencioasă generală în instanța de drept comun.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței la examinarea și soluționarea cauzei susnominalizate a completului specializat în materie de drept civil și comercial al Curții de Apel Chișinău.

Întru consolidarea poziției enunțate, Completul va reține și faptul că, în virtutea principiului continuității, raportul juridic litigios urmează a fi examinat în ordine de apel potrivit aceleiași proceduri la care a fost supus în prima instanță, care a avut loc în procedura de drept comun.

În conformitate cu art. 44 alin. (3), (9), 269-270 Cod procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se constată competența completului specializat în materie de drept civil și comercial al Curții de Apel Chișinău la judecarea în ordine de apel a cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea actului judecătoresc.

Cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Metatron” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea actului judecătoresc se remite spre judecare Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu